

„A Szabad a szerelem olyan
sokszínű és eleven,
akárcsak az időkorszak,
amit bemutat.”
– NPR, *Fresh Air*

SZABAD A SZERELEM

A *Diploma előtt*, Mrs. Robinson
szemszögéből elbeszélve...

fine
selection

TESSA HADLEY

TESSA HADLEY

SZABAD A SZERELEM

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2024

Egy

A KÉSŐ NYÁRI PÉNTEK ESTE OLYAN GYÖNYÖRŰ VOLT, hogy Phyllis Fischer szélesre tárta a kertre néző ablakot, mielőtt leült a fésülködőasztala mellé. Az élet lusta, esti, kertvárosi folyama áramlott be a szobába: egy öntözőcső egyenletes, megnyugtató sziszegése egy virágágyásban, egy metszőolló bizalmas csattogása, labdák távoli puffanása a tenispályáról, gyerekek szagगतott, éles kiáltásai játék közben, frissen nyírt fű és grillezett hús illata, jég koccanása a hétvége első gin-tonikjaiban.

A szemébe villant a fésülködőasztal tükreinek egyik szárnyára eső késő délutáni fény, így Phyllis megigazította a tükroket, mire a ferde napsugár átfutott a metszettüveg piperekészletre, a L'Air du Temps parfüm, a varázsmogyoró-kivonat és az arctisztító tej üvegcséire.

Phyllis a kombinéjában ült, előrehajolt, és a könyökére támaszkodott, hogy jobban lássa magát a tükörben. Csupasz vállát a szellő cirógatta, és érezte bőrének szappanillatát.

Negyvenéves volt, de még megvolt várapozásteli, lelkes szépsége: napbarnított arcát, pisze orrát halvány szeplők pettyezték, száraz, szőke haját – nem sárga, hanem árnyas aranyszín, mint a mosott szalma – föltupírozta estére, hogy dúsabbnak látsszon, majd merevre

lakkozta. Gondosan, összeszorított ajkakkal tette föl a halvány rúzszt, és ráncolta homlokát a tükörképe előtt, mert úgy vélte, túl nagy a szája – túl puha és határozatlan vonalú, mintha bármikor kibukhatna rajta valami gorombaság. Pedig valójában könnyed természete volt, könnyű volt boldoggá tenni, és ő is örömmel tett boldoggá másokat. Elégedett volt az életével. 1967-et írtak.

Az estére kikészített öltözéke régi barátként várta a vállfán, a szekrényajtóra akasztva: empire szabású, térd fölé érő zöld sifonruha merész, piros-narancssárga hosszanti csíkokkal, mell alatt csokorra kötött selyemszalaggal. Megkérte Mandy Vereyt, hogy vasalja ki, mielőtt hazamegy – nem kell, hogy itt maradjon segíteni a vacsoránál, mivel nem hivatalos vacsoraest lesz. Még az is lehet, hogy a fiatalember, akit vártak, Nicholas Knight unalmas alaknak bizonyul majd; Phyllis halványan emlékezett, hogy már kisleány is az volt. Azóta ismerte, hogy friss házások voltak Rogerrel, és a lánya, Colette még hasfájós baba volt.

Kilenc-tíz évesen Nicholas bagolyra hasonlított: nagy, nehéz fején vastag, fekete keretes szemüveget viselt, és majd szétvetette a sok tudás. Nyúzta őket, hogy kérdezzék ki tőle a világ országainak zászlóit és fővárosait, és Roger kötélnek is állt. Nicholas szülei, Peter és Jean Knight, Roger barátai voltak, azaz valójában a szülei barátai, idősebbek nála. Phyllis csak azért várta olyan jókedvűen a ma esti vendégséget, mert szeretett vendégeket fogadni, és mert Nicholas végül is mégiscsak férfi volt, még ha esetlen és taszító is. Nem tehetett róla, szerette a férfiakat, de természetesen fel sem merült, hogy flörtöljön Nicholasszal, aki korban inkább a lányához illett.

A gyerekek izgatottan kiabáltak odakint a játék hevében, föl-alá rohagáltak titkos ösvényeiken a kertek alatt a meleg fényben, lebuktak a magas, szépen nyírt fagyalsövénnyek mögött, vagy átfurakodtak

a rododendron, hortenzia, mérgező foltos babércserje és szálegyenes bambusz sorfalai között. Egyik-másik kert fél hektárnál is nagyobb volt, a végük beleolvadt az erdőbe, a gyerekek pedig búvóhelyet építettek a folyóparton, ahová nem ért el a szülők vigyázó szeme. Az egyik elhagyatott ház kertje valóságos dzsungellé vált, azzal ijesztgették egymást, hogy ott döglött állatokat lehet találni. Tudták, hol van lyuk a kerítésen, ahol épp átférnek, miközben a zuzmó bezöldítette, a szögek meg kiszaggatták a ruhájukat.

Valaki kinyitott egy emeleti ablakot Fischerék zsákutcájának egyik házában, és kikiabált rájuk. Csobbanás és kiáltás hallatszott: az egyik gyerek elvétette a lépőkövet egy halastóban, és rémülten emelte fel csöpögő szandálját és elázott zokniját, de nem volt idő megállni, mert a többiek könnyörtelenek voltak.

– Te hülye! – kiáltotta durván az egyik.

Phyllis elragadtatva gondolt arra, hogy a fia, Hugh ott szalad velük, talán épp a törzs élén. Ki kéne hajolni az ablakon, és hazahívni vacsorázni, de még mindig kombinéban volt, és amúgy sem zavarta a gyerekzsivaj. Velük együtt érezte az este ígéretét, a gyülekező árnyakat, a napvégi szomorúságot.

Roger Fischer hazaérkezett a külügyminisztériumból, ahol rangidős köztisztviselőként dolgozott. Megbecsült, művelt arabista volt. A földszinten az előtéri ajtó színes ólomüvegének ragyogó fényében levetette kabátját, s miközben a fogásra akasztotta, hangosan köszönt a családjának, majd megnézte magát a kis, négyszögletes tükörben – nem hiúságból, csak a rend kedvéért. Rendben volt: közép-termetű, zömök, derékban hízásnak indult, szembeötlő toka, szomorú kutyaszemek, borosta sötét árnyéka, hátrafésült, fekete haj.

Az előszobában a vacsora illata terjengett, és a nyitott ebédlőajtón át látta a színes, kockás abrosszal és szalvétákkal megterített,

borospoharakkal megrakott, felvirágozott asztalt. Az emeleten, az öltözősztalnál Phyllis kezében megállt a szempillaspirál, és egy pillanatra farkasszemet nézett magával. Tekintete kifürkészhetetlen volt, de máris rendezte arcvonásait az üdvözléshez, és éneklő hangon köszönt a férjének. Roger először szegény Colette-hez megy majd be, aki szokás szerint a leckéjével kínlódik. Phyllisnek volt ideje fölhúzni a nejlonharisnyáját, belebújni a ruhájába, és L'Air du Temps-t csempenteni a csuklójára és a füle mögé.

Colette nem azért kínlódott, mert nem volt elég okos. Nagyon is értelmes volt, de mégis minden kínlódás volt neki. Az angolirodalomleckét könnyedén meg tudta volna írni, de túl sok forgott kockán. Fogalmazást kellett írni a növekedés és hanyatlás megjelenítéséről a *Vízkereszt, vagy amit akartok* című műben, amit játszva meg tudott volna csinálni, de ezzel a fogalmazással leplezve közölni akarta szenvedélyes rokonszenvét az új angoltanárnője iránt, aki negyven körüli, karcsú, bizonytalan, elegáns, tartózkodó, elvált nő volt. Colette magán-leányiskolába járt. Apja reggelenként egy darabon elvitte autójával, ahonnan kínkeservesen vonszolta föl magát a meredek dombra az előírás szerinti barna, fűzős, magas szárú cipőben, majd áthalt a baljós, kovácsoltvas, „hagyj fel minden reménnyel” kapun, s le a pincébe, az öltözőbe. Itt, ahol hokicipők és hideg veríték savanyú szaga csapta meg az orrát, levetette palackzöld esőkabátját, és fölhúzta a váltócipőjét.

Az Otterley Középiskolába járó lányok szívélyesek, sportosak, nyájasak és áldottan öntudatlanok voltak, Colette pedig egy magányos, szenvedő értelmiségi. Legszívesebben fűzkunyhót emelt volna – akárcsak Viola – a tanárnő kapujánál, de úgysem tudná eljátszani a tökéletes, szívhez szóló, filigrán Viola szerepét.

Colette tenyeres-talpas volt, szögletes arccal, dús keblekkel és sötét, göndör hajjal egy olyan korban, amikor csak a szögegyenes haj számított szépnek. Ráadásul szemüveget viselt, és makacsul ragaszkodott a legolcsóbb, receptre kapható, átlátszó rózsaszín kerethez.

– Vegyünk valami csinosabbat! – kérlelte az anyja. – Apád szívesen kifizeti.

– Nem akarok csinosabbat – felelte Colette komoran.

Noha falta a könyveket, semmit nem volt hajlandó elolvasni attól az írónőtől, akiről az anyja elnevezte. Sejtette, mi járhatott az anyja fejében, amikor Colette-nek keresztelte: pajkos kis manógyereket képzelt magának, aki vékony és hajlékony, mint egy francia kislány, és megejtően rebegetti a szempilláit a frufruja alól. Egy olyan gyereket, aki nem ő volt.

Colette keserűen nekilátott a fogalmazásnak. Szobája ablakát gondosan bezárta, nehogy kicsábítsa az este. A hétvégi leckét mindig megcsinálta már pénteken, mintha fel akarná szabadítani az időt valamire, amiről végül maga sem tudta, hogy micsoda. Az üvegen és szobája fülledt melegén át hallotta, ahogy a gyerekek odakint kiabálnak és rohángálnak, és vágyakozva gondolt arra az időre, amikor még ő is ott szaladgált közöttük. Úgy érezte, egy örökkévalóság telt el azóta, pedig még csak tizenöt éves volt.

Colette soha nem volt vékony kis manógyerek. Pirospozsgás, hordóforma, parancsolgató természetű gyerek volt, és futás közben dugattyú módjára előre-hátra mozgatta ökölbe szorított kezét – ezt onnan tudta, hogy az öccse leutánozta. De akkoriban még erős volt; emlékezett, amint szétvetett lábbal, gumicsizmában, csípőre tett kézzel áll a sziklakert tetején, a ruhája alól kidülledő pocakkal, és harsányan parancsokat osztogat az udvartartásának, akik épp egyiptomi rabszolgák voltak, és piramist építettek.

Képzelt történeteibe gyakran vegyült történelmi tanítás, de a többiek ennek ellenére szerettek vele játszani, mert ő találta ki a legjobb, legfélelmetesebb játékokat. Vízre szálltak egy lyukas gumicsónakban, és kis híján belefutottak a folyóba. Elvesztette az akkori szemüvegét és két evezőt, amiket valamelyik család csónakházából vettek kölcsön. Térdeltek sötétedéskor zseblámpával egy romos üvegházban, és krétával jeleket rajzoltak a földre, hogy szellemet idézzenek. Döglött macskákat és patkányokat találtak abban a bizonyos kertben, és egyszer aljas módon halálra köveztek egy angolnát a patakban, mert nem mertek hozzányúlni. Később szégyellték magukat miatta, és soha nem mondták el senkinek.

Folyt a tinta a töltőtollából, letörölgette, amitől az ujjá lett tintás, majd hirtelen leizzadt, és eszébe jutott, nincs-e bűdös tőle a szobában, mivel épp menstruált. Amikor meghallotta az apját a földszinten, fölugrott, kinyitotta az ablakot, majd visszaült az íróasztalhoz, mintha épp nagyon belemerülne a tanulásba. Az apja legalább mindig őt üdvözölte először, amikor hazajött, mert Colette még mindig az ő kis muffinja volt – bár ezt mostanában tapintatosan egyikük sem említette. Kopogott, mielőtt bedugta a fejét az ajtón.

– Tanulsz? – kérdezte együttérzően.

– Hülye, rohadt fogalmazás. *Vízkereszt, vagy amit akartok.*

– Nagyszerű darab.

– Tudom, de...

– Szörnyű, ha egy ilyen remek darabot szét kell trancsírozni. Miről kell írni?

Colette viccesen bandzsított, pedig az anyja mindig figyelmeztette, hogy ne csinálja.

– A növekedés és hanyatlás megjelenítéséről.

Roger nevetett. Az apja annyival intelligensebb, mint az anyja, gondolta Colette. Anyja elméjének sikamlós útvesztője – amely logikátlanul, önszuggesztiókon és megérzéseken keresztül működött rejtett célja szolgálatában – hozzáférhetetlen, s ezért veszélyesebb volt számára. A férje mögött feltűnt az ajtóban Phyllis, fényesre rúzsoszott szájjal, illatfelhőben, a válla köré fonta magát, és légpuszit adott férje arcára, nehogy összerúszozza őt. Hogy tudott volna Colette fiatal lányként viselkedni, ha az anyja még mindig kislányos ruhákban jár, mint ez a rövid is, a melle alatt masnival?

– Colette velünk vacsorázik ma este – mondta Phyllis azon az elégedett, biztató hangján. – Hughie-nak mindjárt csinállok babos pirítóst, és lefektetem, hogy ne legyen láb alatt.

Roger kitartóan mosolygott a felesége és a lánya között.

– Reméljük, az alkalom méltó lesz ilyen jó társasághoz.

– Nehogy előállj valami ötlettel! – intette az anyját sötéten Colette.

– Máskor azt mondom, hogy sosincs semmi ötletem.

– De hülye ötleteid, azok vannak. Összeboronálni engem ezzel a Nicholas Knighttal, akárki legyen is. Előre megmondom, hogy utálni fog.

– Dehogy fog utálni! Sokkal valószínűbb, hogy te fogod utálni őt, biztos szörnyen unalmas alak.

– Legyünk kedvesek hozzá, még akkor is, ha unalmas alak – szólt közbe Roger. – Az anyja nagyon kedves, régi barátom. Miatta ezt a fiatalembert is kedvelem. Próbáljunk meg a kedvében járni!

Phyllis megkérdezte Colette-et, mit vesz föl, mire ő azt felelte, hogy semmit nem hajlandó fölvenni.

Az apja úgy vélte, ez felkeltené Nicholas figyelemét.

Phyllis kötényt kötött maga elé a világos, modern, sárga-kék konyhában, ahol a maga varrta virágos függöny lógott az ablakon a mosogató fölött. Minden készen állt: a sertéspástétom aszpickban, babérlevéllel feldíszítve a hűtőben, a Charlotte-torta babapiskóta-palánkkal a pulton, a marhahús illatozón bugyborékolva a sütőben. Phyllis merészen főzött: olvasta Elizabeth David szakácskönyveit, kivágta Len Deighton receptjeit az újságból, és az évek során megkedveltette Rogerrel a zöldfűszeres-fokhagymás sültet. A franciaországi nyaralásból hagyma- és fokhagymafüzéreket hoztak. Kiderülhet, persze, hogy a vendégük nem valami nagy ínyenc. Eszébe jutott, milyen régimódi Jean Knight, biztos a főtt krumplit szereti. Nos, ha Nicholas válogatós, legfőbb ideje, hogy valami újdonságot kóstoljon.

Phyllis kilépett a konyhaajtón, és a ház mellett hátrament a kertbe. A gyerekek elcsitultak; a terhes, meleg fény sűrű, izgató volt, akár a borostyán. Semmi nem mozdult, amíg egy fekete rigó csettegő vészjelet nem hallatott, miközben bevetette magát a sövény aljának poros homályába. Mielőtt még Phyllis hívta volna, Hugh előrohant a fák közül, mintha puskából lőtték volna ki. Egyedül jött, a többiek már biztos hazamentek uzsonnázni. Félmeztelen volt, indiánadrágban, aminek minden varrásából fehér műanyag rojtok lógtak. Az anyjára szegezte a puskáját, a függőágy mögött fél térdre ereszkedett, hunyorogva célzott, majd tüzelt: phjú-phjú hangot adott ki, amivel a szikláról visszapattnó golyó hangját utánozta. Phyllis meghalt, de csak tessék-lássék, mivel nem akarta bepiszkolni a ruháját. Máskor olyan élethűen esett össze, hogy a fiú szinte megijedt. Most csak becsukta a szemét, karját keresztbe fonta a mellén, tántorgott és nyögött. Hugh futva jött, és olyan erősen nekirohant, hogy az anyja megpördült, nevetve és tiltakozva kapaszkodott belé, hogy el ne

essen. Hugh feje búbjá Phyllis álláig ért, maszatos, taknyos kis arcát a mellébe fúrta, ő pedig beszívta a gyerek meleg, sós napszagát, amibe bozót, lomb és a puska fémes szaga vegyült.

– Valld be, anya, ezt nem vártad!

Mindig *anya* volt, egy kis gyengéd iróniával, nem pedig anyuci.

– Hughie, szállj le rólam, tönkreteszed a ruhámat!

– A jelszó: éberség! – jött a válasz.

Ez a boldogság nem tarthat örökké, gondolta Phyllis.

Hugh kilencéves volt, és hamarosan internátusba kellett mennie, ott aztán majd felnő, és elfelejti őt. Phyllis igyekezett leplezni, mennyire szereti a kisfiát. Futólag, különös könnyedséggel bánt vele, tréfálkozva, ugratva, mert úgy hitte, hogy túlzásba vitt szeretete tönkretenné és megrontaná a természetét. Félig-meddig azt kívánta, bárcsak a fia kinőné valamelyest a szépségét, mire férfivá érik. Rejtélyesen gyönyörű volt, mint egy festett angyal, hirtelenszöke hajjal, tágra nyílt, kék szemmel, aranyszínűre barnulva. Csaknem megölte anyját, mire hosszú, nehéz vajúdás után megszületett, mivel farfekvéses volt, és a szülőotthon orvosai nem tudták megfordítani. Hugh nem szégyellte tréfás-játékosan kimutatni az anyja iránti szeretetét, nem érdekelte, mit szólnak a barátai, bármit is csinált. Néha még puszit is adott az anyjának előttük.

A konyhaasztalnál belapátolta a babos pirítóst ketchuppal, nyugtalanul lóbálta a lábát a hokedlin, amin ült, érdeklődés nélkül tekintett körbe a helyiségben, és mesélt a kalandjairól, amit az anyja alig tudott követni. Valami asszony az Elm Rise-ban egy vén boszorkány; nem igazság, hogy már két napja Smithynél van a légvédelmi sisak; el akartak valamit kobozni az ellenségtől, de Barnes-Pryce elvesztette a cipőjét, és vizes lett a lába, a szülei ki lesznek akadva. Miután egy mandarinkonzervet is megevett, Hugh visszavonult az

emeletre, mivel rettegett a vendégektől, a szörnyű faggatózásuktól és cirógatásuktól. A szabadban mindenkivel barátkozott, de házon belül vadul őrizte a függetlenségét. Csak az anyja léphette át a szobája küszöbét. Az ajtajára cellulozott cetli figyelmeztette a betolakodókat, *főleg Miss Colette Fischert*, hogy a belépés *Szigoruan Tiloss, és igen Kemény Büntetést von maga után, beleértve a Kinzást és Halált is.* Hugh kapcsolata az apjával barátságosan felszínes volt, békén hagyták egymást.

Roger csak vasárnaponként vitte el krikettedzésre. Mindent, ami számított volna köztük, hallgatólagos megegyezéssel elnapoltak arra az időre, amikor majd Hugh-t elküldik Roger egykori bentlakásos iskolájába. Amikor majd Abingdonban lesz, meg fogja érteni az apját.

Colette piros tollal kijavította az öccse cetlijén a helyesírási hibákat, és csak azért is bejárt a szobájába, ha Hugh nem volt otthon, ahol figyelemmel kísérte különféle gyűjteményeinek bővülését – amit titokban mániának minősített. A szobában nagy volt a zűrzavar: hegyekben álltak a bicskák, bélyegalbumok, szivarosdobozok, noteszek. Lepkék, amiket az öccse maga fullasztott meg befőttesüvegekben babérlevéllel, mielőtt üvegfejű gombostűvel fölszúrta őket a hungarocell táblára, ahol lassacskán megbarnultak és elporladtak. Colette akaratlanul is megilletődött a gondolattól, hogy a kistestvére ilyen elmélyülten és magányosan tölti itt az estéit: pizsamában, törökülésben ül az ágyán, komolyan számba veszi és rendezgeti a katchegeit. Mikor még édes, nevető, imádni való kisbaba volt, aki órákig elszórakozott a fényes, kék műanyag csörgőjével, barnára sülvé, mert a napon aludt a babakocsiban, nem gondolta volna, hogy ennyi komolyság lakozik benne.

Nicky Knight több mint egyórás késésben volt a vacsoráról, amire a szülei réges-régi barátaihoz volt hivatalos, akik bizonyára döbbenetesen unalmasak. Semmi emléke nem volt a múltból ezekről az emberekről, és fogalma sem volt, miért fogadta el a meghívást. Talán valami haszna származhatna belőlük? De a férj a külügyminisztériumban dolgozott, ami tele volt fasisztákkal és gyarmatosítófélékkel – bizonyára még a saját, szerető anyja sem hitte, hogy arrafelé lenne a jövője. Nicky önelégülten elképzelve, hogy van róla egy doszsié az MI5-nél, ami már biztosan dagad az okoktól, amik miatt egy külügyminisztériumi karrier valószínűtlen lenne számára. Az Otterley-be tartó, a megszelídített, jámbor házfalak és hétvégi telkek között zakatoló elővárosi vonat – tele az öltönyükben izzadó, újságjuk mögé barikádozott ingázókkal – annyira untatta és kétségbe ejtette, hogy mihelyt leszállt, beesett az első kocsmába, ahol már a második korsót itta.

Nicky szinte semmiben sem hasonlított az ellenszenves gyerekekre, akivel Phyllis Fischer évekkal azelőtt találkozott. Soha nem nézett ki egyértelműen gyerekesnek: hosszú orra, telt alsó ajka és sűrű szempillája túlzásnak tűnt egy kisfiún, valamint a füle is nevetségesen felnőttes méretű volt. Ez jelentősen hozzájárult megaláztatásaihoz az iskolában, ahol Kövér de Nevérnek csúfolták. Akkoriban egy dús, göndör hajú duci volt.

Szülei tizenegy éves korában külföldre költöztek, mivel az apja olajban utazott. Először Kuvaitban, majd Teheránban éltek, Nicky pedig internátusba járt, és szünidőben kiutazott hozzájuk. Gyűlölte az apját. Mivel Peter Knight azt akarta, hogy a fia is Cambridge-be járjon, ugyanolyan szakra, mint annak idején ő, Nicky csak azért is Leedsbe ment történelmet hallgatni. Most magas és vékony volt, esetlensége pedig teljes összhangban állt az idők szavával. Fekete,

göndör haja kiegyenesedett, és jócskán belelógott a nyakába, ami miatt szokásává – már-már tikkeléssé – vált, hogy hátrarázza vagy -fésülje nikotinsárga ujjával, hogy ne lógjon a szemébe. Vékony, aranykeretes szemüveget viselt. Szeme alatt vastag volt a bőr, orra jellegzetesen horgas, orrlyukai tágak, mint egy telivéré, arca pedig máris gondterheltnek látszott. Fischerék vacsorája alkalmából nem teljesen tiszta, fehér inget öltött, s hozzá egy sötétkék zakót rézgombokkal, amit az anyja vett neki, és amit a katonaság kigúnyolásának szellemében viselt. Nyakkendőt nem tett: egyrészt, mert az általa megvetett konformizmust testesítette meg, másrészt, mert soha nem tanulta meg megkötni. Iskoláskorában szorongva vette le a megkötött nyakkendőt minden este, és húzta újra a nyakára minden reggel. Ha időnként véletlenül kioldotta a csomót, szégyenkezve vitte a nevelőtanárnőhöz.

A kocsmában a *Szomorú trópusok* egy papírkötésű példányába temetkezett, amire nem vigyázott, mint ahogy soha sem vigyázott a könyvekre; kihajtotta, hogy egyszerre tudjon olvasni, inni és cigaretázni, miközben samárfülezte, lehamuzta, és leöntötte sörrel. Azt állította, kapitalista dolog a könyveket mint tárgyakat értékelni, de az anyja szerint már kiskorában is rosszul bánt a képeskönyveivel, amikor még nem volt kapitalizmusellenes. Amikor visszaadta anyjának a kölcsönkért könyveket, az szánakozott a meghullámosodott lapok és törött gerincek miatt, és ügyes, szeplős kezével megpróbálta helyrehozni őket.

– Tudod, Nicky, nem kell szó szerint felfalnod őket – dorgálta fejcsoválva –, ez csak olyan mondas.

Ahogy odakint alkonyodott, a kocsmai barna villanylámpa fénye egyre élesebb lett. Minden, ami valaha, az ősidőkben teljes és tiszta

volt, gondolta olvasás közben, a mai korra összetört és bepizkolódott. Eltöltötte Lévi-Strauss kétségbeesése; csak a pesszimizmus fanynarsága és eleganciája maradt.

Felnézett a könyvből, és megrázta a fejét, mintha egy légy zümögne körülötte: az ablak tejjüvegében visszafelé meglátta a feliratot: Kereskedelmi és Dohányzó Helyiségek, és hirtelen kellemetlen érzés szállta meg, mert elkésett a vacsoráról. Talán már végképp elkésett, és nem is kerülhet Fischerék szeme elé? De éhes volt, és elképzelte a sült húst, zöldborsót, főtt krumplit, mentaszószot. Felállt, s mielőtt elindult, a *Szomorú trópusokat* kihajtogatva a zakója zsebébe gyömöszölte.

Majdnem hozzáláttak nélküle a pástétomhoz. Colette nyitott ajtót, aki saját véleménye szerint úgy nézett ki a ruhájában, mint egy rózsaszín gyümölcszselé, és vaksin hunyorgott kifelé a benti világosságból. Nicky megkönnyebbülése, hogy megtalálta a házat, menten szerte-foszlott, amint őt meglátta. Tartott tőle, hogy Fischeréknek pont egy ilyen lányuk van, formátlan és kellemetlen; így szexre még gondolni sem lehetett, amivel legalább enyhítené az este unalmát. Legszívesebben elmenekült volna.

– Jó estét – mondta Colette gyanakvón, elállva a téglával kirakott előtérbe vezető ajtót, ahol az esernyőket, gumicsizmákat és esőkabátokat tárolták két rég kimúlt kutya pórázával és megrágott gumilabdáival egyetemben, amiket senki sem volt hajlandó kidobni. Nicky úgy látta, hogy a lány mögül egy rendezett, kipárnázott, meleg fényben úszó, vacsoraillatú polgári élet halálos csábítása szűrődik ki.

– Szörnyen tájékozodom – mondta bűnbánóan.

Ott álltak egymással szemben, ellenségesen.

– Egyenes út az állomástól.

Colette szerette volna hozzátenni, de nem merte – mivel Nicky fölényben volt vele szemben a kora, a szabadsága és előnyös külseje miatt, és félt, hogy kineveti –, hogy érzi rajta a sör- és dohányszagot. Valószínűleg a Queens Headben volt, ahol Colette maga is el akarta kezdeni kocsmái pályafutását valamikor a közeljövőben.

– Meglepődne, milyen könnyen eltévedek. Még egyenes úton is.

Az ebédlőben Phyllis felállt, kezében a késsel, amivel épp fel akarta vágni a tálon a csillogó, rózsaszín-fehér szalonnaszeletekbe bugyolált pástétomot. Miközben a vendégre vártak, elment az étvágyuk. Az első gint még vidáman hajtották fel, szinte észre sem vették, hogy késik, majd amikor Roger egy másodikat javasolt, Phyllis először szédült, majd ingerült lett, végül megfájdult a feje. Ennek ellenére mindketten továbbra is fanyar humorukkal nyugtázták a dolgot, Colette-tel ellentétben, aki dühösen mászkált rózsaszín ruhájában, keble alatt anyjához hasonló masnival, csak neki terjedelmesebb volt a keble. Egy tálból töltött olajbogyót csipegetett, míg mind egy szálíg el nem fogyott. Most, hogy Nicholas végre megérkezett, megkönnyebbültek, de már késő volt: a csalódás könnyű hamuja mindenre rátelepedett. Phyllis önkéntelenül is haragudott Jean Knight-ra, Roger régi ismerősére. Ezt az estét neki köszönhatték, mert egyszer csak a derült égből írt Rogernek, és megkérte, hogy viseljék kicsit gondját a fiának, aki nemrég költözött Londonba, ahol nem sok embert ismer. Mihelyt meglátta Nickyt, Phyllis egyből tudta, hogy a fiú magától soha nem választana olyan barátokat, mint ők.

Nicky elmondta nekik, hogy eltévedt, és bár egyikük sem hitte el, hiszen érezték rajta, amit Colette is, azért minden erejükkel igyekeztek menteni a helyzetet, sajnálkozva és találgatva, melyik utcát is téveszthette el. Talán a Beech Avenue-n ment a Dorlcote Lane helyett?

Kába, ernyedtvigyorával, szemüvegét az inge aljába törülgetve úgy tűnt, meg sem próbálja leplezni a hazugságát. Gin-tonikkal kínálták, és mikor azt felelte, inkább sört inna, egészen megdöbbenek, mivel az nem volt otthon. Roger felbontott egy üveg Moselle-t a pástétomhoz, megkóstolja? Őszintén, mondta Nicky, és ezzel nem enyhítette a feszültséget, bármit megiszik. Talán metil-alkoholt nem, tette hozzá, de észrevette, hogy kényszeredetten nevetnek. Lássanak is rögtön a vacsorához, javasolta Phyllis enyhe szigorral. Biztosan farkaséhes.

Nicky túl magas volt az alacsony mennyezetű ebédlőhöz. Amikor asztalhoz ültek, valahogy beütötte a térdét az asztallap aljába, és kis híján lerántotta a terítőt meg az alátett takarót, amivel az asztalt védték. Roger épphogy el tudta kapni a vizeskancsót. Phyllis azon mérgelődött, hogy lehet, hogy e miatt a mafla, ittas, piszkos inges fiatalember miatt az ő egész környezete aprónak és nevetségesnek tűnik. Védelmes gyengédséggel szerette a házat. Minden csupa kézműves termék volt, ólomüveg és fényezett rézszelvények, parketta, párnázott ablakülések. Az ebédlőben egy tálalószekrényen Franciaországban vásárolt, festett tányérok sorakoztak, a kandallót nyári, krepppapíros szárazvirág-kompozíció díszítette. Ez volt az első igazi angol otthonuk, miután hazajöttek Kairóból, ahol éveket töltöttek.

Ahogy Phyllis odahajolt, és letette a gin-tonikot Nicky tányérja mellé, egy pillanatra engesztelően megszorította a vállát. Végére is férfi volt. Phyllis megszokta, hogy ilyen könnyed szexuális érintések útján kommunikál a férfiakkal, akárcsak a csevegésével: megnyugtatta, megerősíti, csábítja, majd elhárítja őket. Világéletében hűséges volt Rogerhez, és előtte is egyetlen szeretője volt, azt is szörnyen megbánta. Nickynek most elismerően fel kellett volna néznie rá, vagy vállával beledőlni a szorításába, a keze azonban hideg volt,

miután belenyúlt a jegesvödörbe, mert a csipesz elkallódott valahol. Érintése áthatolt a vékony ingen, és Nicky hirtelen, idegesen, félreérthetetlenül elhúzódott tőle, miközben majdnem kiverte a kezéből a gínt. Ez az elhúzódás megdöbbsentette Phyllist, de tökéletes eleganciával viselte zavarát. Senki sem sejtette, hogy vérig sértették, mosolyogva leült, és újra kézbe vette a kést, hogy felszolgálja a pástétomot. De égett a megaláztatástól. Nicky nem engedte, hogy hozzáérjen, és úgy gondolta, ránézni sem bír, hiszen homlokát ráncolva szurkálta villájával az abroszt.

– Nos, Nicholas – kérdezte Roger erőltetett vidámsággal –, hogy tetszik London? Kihozza belőle a legtöbbet?

Nicky homályosan mosolygott, és másodpercekig csak pislogott, mire elért hozzá a kérdés.

– Kihozom belőle a legtöbbet – ismételte, mintha valami idegen nyelven mondaná. – Igen, azt hiszem, kihozom.

– És ezután? Mik a tervei?

– Az a baj – magyarázta elgondolkodva –, hogy nem gondolok ilyen módon a jövőre. Tudja, mint lépések sorozata, előrehaladás, megérkezés valami célhoz. Mert a cél, végtére is, valójában a halál, nemde? Úgyhogy utazni akartam, megnyitni magam másféle világlátások felé. És most, hogy abbahagytam az utazást, nem akarok még „munkába állni” és mindent úja lezárni.

– De butaság! – mondta Colette, de nem hangosan. Úgy gondolta, apja bizonyára abszurdnak tartja Nicholast. De úgy tűnt, Roger nem adja fel egyikőnyen.

– Az édesanyja azt mondta, ön ír.

Nicky összrándult.

– Azt mondta? Hát, ilyenek az anyukák. Biztos elrakott valami csodás fogalmazást, amit általánosban írtam, és arra alapozza a

reményét. Igaz, hogy írtam egy regényt tavaly, amikor velük éltem Teheránban. De aztán elégettem.

Látszott, mennyire utálja a pástétomot, csak turkálta a villával.

– Szó szerint elégette az egészet? – hitetlenkedett Colette. – Lefogadom, hogy felrakta egy polcra, és majd előveszi, ha híres lesz.

A fiú összeszűkülött szemmel nézett rá.

– Szó szerint elégettem. A kertészünk gazt égetett egy kiürült olajoshordóban. A sok hónapnyi munkát mind ráraktam a tűzre, néhány oldalanként.

Colette akarata ellenére le volt nyűgözve.

– Borzalmas lehetett.

– Felszabadító volt. Utána szabadabbnak éreztem magam. Azokról az emberekről szólt, akikkel Iránban és Afganisztánban találkoztam, de az igazság az, hogy fogalmam sem volt, miket gondolnak. Úgyhogy minden oldalon én szerepeltem, amint róluk elmélkedek: rosszul voltam tőle! Aztán, amikor visszajöttem Angliába, hogy valami kutatási anyagot találjak, rájöttem, hogy nem is akarok regényt írni. Halott műfaj.

– Ez nem igaz – tiltakozott Colette, de Nicky ügyet sem vetett rá.

– Szóval nem nagyon tudom, mihez is kezdjek – folytatta Rogernek –, mert a regény halott, a politikai rendszer pedig elég mocskos – bocsánat, hogy ezt mondom.

– Nem sértett meg – nyugtatta meg Roger. – Valószínűleg nem különbözik a véleményünk annyira, mint gondolja. Csak én már jobban megbékéltem a saját szerepemmel ebben a mocskos rendszerben.

Nicky azt mondta, nem hibáztatja érte, Roger pedig megkérdezte, hogy Nicky marxista-e. A marxizmus olyan fársztó, panaszkodott Nicky. Az ember hajnalban kel, kimegy az utcára, és hülyét csinál

magából, röplapokat osztogat a dokkmunkásoknak, akiket nem érdekel, akik csak a nyugat-indiaiakat nem akarják beengedni.

– Úgy néznek az ember ápolat kezére, mintha már azt tervezgetnék, hogy fognak majd falhoz állítani, ha a forradalom, ami mellett örülten agitálunk, egyszer tényleg kitör.

Colette figyelte, hogy az apja elítéli-e Nicky komolytalanságát, de ő csak mosolygott. A szocialisták még fárasztóbbak, tette hozzá Nicky komoran: vegetarianizmus, kampány a nukleáris leszerelésért, népzene.

– Megértem a dilemmáját – mondta Roger. – Bosszantó lehet, ha az ember semminek a megdöntéséért sem tud harcolni.

– Csak nézelődöm – felelte Nicky –, várom, hogy mi történik ezután. Cikkeket írok. Talán másképp is lehet csinálni a dolgokat. Vagy visszamegyek Iránba, és úgy élek, mint a parasztok. Ön bizonyára mindenfelé utazik a munkája miatt, Mr. Fischer. Messzi földre viszi a civilizáció fényét, vagy mit tudom én, mit képzel őfelsége kormánya.

– Manapság főleg irodai munka, sajna! De szerettem utazni. Amikor annyi idősem voltam, mint ön, elküldtek az arabtudásomat tökéletesíteni. A külügyminisztérium szervezte Libanonban, nem messze Bejrúttól, egy régi selyemgyárban. Azok voltak ám a szép idők!

A fiú alig színlelt érdeklődést.

– Tényleg?

Roger elmesélte, hogy helyieknél voltak elszállásolva, esténként Aladdin-lámpák fényénél tanultak, hétvégeente pedig kirándultak a hegyekbe.

– De persze igaza van, ami a regényét illeti. Minél többet értünk a nyelvből, annál inkább rájöttünk, hogy nem tudjuk, mit gondolnak a házigazdáink. Üdvös lecke diplomáciából.

– Ön nyelvész.

– Klasszika-filológiát hallgattam Oxfordban. Nem rossz felkészülés.

– Roger imádja a Közel-Keletet – szólt közbe Phyllis. – Kairóban ismerkedtünk meg. Ott vállaltam állást, mert azt hittem, világot akarok látni. Az én hibám, hogy hazajöttünk Angliába. Szerettem Egyiptomot, de nem tett jót nekem, beteg lettem.

– Milyen kellemetlen – mondta Nicky. Gyerekes igyekezettel kente a vaját a pirítósára, pontosan a széléig. – Én azokat a vigyorgó külföldieket utálok az ilyen helyeken. Meg ne sértődjön, Mrs. Fischer. Én is olyan voltam, tudom, de mentségemre legyen mondva, sosem vigyorogtam sokat. Főleg az amerikaiakra meg a britekre gondolok, akik olyan sokáig a bűnbe merültek, és mégis olyan ártatlan képet vágnak, mint a ma született bárány. Mintha ezzel el lehetne tüntetni a véres tetteket, olyan ártatlanul ocsmányak. Közben pedig az elnyomottak arca büntől barázdált és elaggott. Öreg, akár az országút.

– Van önben írói véna – vélte Roger.

Phyllis alig figyelt Nickyre, csak a rosszallását hallotta. Még mindig bántotta, hogy elhúzódozott, amikor megfogta a vállát. Az utóbbi időben néha azzal tréfálkozott, hogy mindjárt öregasszony lesz. Elképzelte magát, amint derűsen középkorúvá érik, és elégedetten elfoglalja magát az otthonával meg a kedvteléseivel. De most rájött, hogy ez a vidám belenyugvás csak álca, öncsalás. A lelke mélyén még sosem jutott komolyan eszébe, hogy bármi megváltozott vagy valaha megváltozik; biztosra vette, hogy lénye magjában örökké ott lesz a szexualitás, egy radioaktív rög, ami nem veszít az erejéből. Most attól félt, hogy Nicky megundorodott tőle, amikor hozzáért, mint ahogy annak idején ő is undorodott a nyálcsorgató idősebb férfiktől, ha tapogatták. Most már ő is öreg és visszataszító. Nem ezt

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

jelenti, amit a fiú mondott? A fiatalok visszataszítónak találták a hozzá hasonló, osztályabeli nőt. Most már valószínűleg senki sem fogja megkívánni Rogeren kívül.

Ekkorra már mindnyájan többé-kevésbé részek voltak, kivéve Colette-et, aki józansága magányos ormáról ítélkezett felettük. Phyllis úgy érezte, lehet, hogy mostantól kizáratott a fiatalság és szépség köreiből, ezért Nicky jelenlétének minden részlete fontossá vált számára: lila foltok a szeme alatt, feszes ráncok, amik az ajka köré gyűrődtek, amikor gúnyosan mosolygott magában, nikotintól elszíneződött ujjai, amelyek remegtek, amikor a pirítós után cigarettára gyújtott. Phyllis arra gondolt, mennyire nem törődött ezekkel a dolgokkal, amíg bármikor megszerezhetette őket. A fiú lazán, keresetlenül mozgott, ledöntve minden konvenciót, amely szerint Fischerék éltek, és a nő most mintha az ő szemével látta volna a saját korlátait és merevségüket. Nicky a pástétomszelet kellős közepén nyomta el a cigarettáját. Phyllis nem is tudta, hogy a fiatalságnak ilyen hatalma van, hogy egy szempillantás alatt romba tudja dönteni a középkorúak jelenét.

Nicky csak akkor vett tudomást Phyllis Fischerről, amikor az hozzáért. Addig a pillanatig csak azon dolgok kódén keresztül látta, amiket feltételezett róla: például, hogy öreg és nemtelen, mint a saját anyja. Elviselte az ismerős, babusgató szolgálatkészséget, a céltalan körülugrálást, ami nem volt kellemetlen, de érdekes sem. Azonban amikor Phyllis jogot formált rá a hideg kezével, megrázkódott: legalább valami élő volt a beszélgetés fullasztó felszíne alatt. Rossz helyen kereste a szexuális érdeklődést. Nem a leány volt az, akinek bájai feldobhatták volna az unalmas estét, hanem az anya: fiatalabb, mint gondolta, érdeklődő, csinos, fitos, napbarnított arcú. Elmosódott,